

SARAH TURNEROVÁ

RADOSTI A STRASTI
MATEŘSTVÍ

NeMáma

Rodičovství
bez
cenzury!

**Autorčin blog je úžasný.
Píše o věcech, o kterých
se všechny zdráháme
mluvit.**

SexyMamas

Bizbooks®

NeMáma

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.bizbooks.cz
www.albatrosmedia.cz

Bizbooks®

Sarah Turnerová
NeMáma – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2017

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA a.s.

Sarah Turnerová

NeMáma

BizBooks

Brno 2017

*Debbie Sheppardové,
nejúžasnější mámě
(1954–2002)*

Obsah

Seznamte se s Turnerovými	8
O mámině knize: Dopis mým chlapečkům	11
Úvod: NeMáma jak vyšitá	17
Část první: Co jsme to provedli?	23
Jen my dva	25
Tak co, už celá zářím?	31
Vždyť tlačím!	37
Přece nemůže mít pořád hlad!	45
Dobré, zlé a zatvrdlé: radosti a strasti kojení	53
Sakra, potřebuju nějaké kamarádky – matky	61
Vzhled maminek může být zavádějící	69
Jak jsem neuměla nosit	75
Část druhá: Život, ale ne ten, co jsme znali	79
Jeho den versus váš den: tohle není soutěž	81
Promluvme si o sexu, zlato	89
Slabé pánevní dno a prázdná prsa	95

Když jde matka večer ven	103
Peklo jménem dětská herna	109
Takový bordel (A můžou za to hračky)	115
Věci, o kterých jsem přísahala, že je jako rodič nebudu dělat (a dělám)	123
Proč je dobré vzpomínat na minulost	131
Část třetí: Když už, tak už...	137
Bude další?	139
Místo jednoho dvě: co přijde teď?	145
Holka, nebo kluk? (A co není dovoleno si přát...)	153
Druhé dítě ostrouhá	163
Část čtvrtá: Každodenní opruz	171
Mámy na rodičovské, máte můj obdiv	173
Zákony schválnosti pro rodiče	181
Jděte ven. Je jedno kam, ale jděte	189
Batolecí frustrace	195
Když máma zuří	203
Na sociálních sítích je všechno růžové	207
Když máte děti: největší klady a zápory	215
Část pátá: Dejte si pohov	227
Otevřený dopis mamince v červeném kabátě	229
To je zase den	233
K čertu s tebou, supermámo	239
Mateřská vina	247
Nemusíte se nikomu zpovídat	255

Vybuchnout je v pohodě	261
A přece se točí	267
Pro tebe, mami	277
Část šestá: Nevyměnila bych to za nic na světě?	283
Než se nadějete...	285
Změní dítě vaši osobnost?	291
„Ani nevíš, jaké máš štěstí“	297
Rodičovství je horská dráha	305
Poděkování	309

Seznamte se s Turnerovými

MÁMA

Sarah

NeMáma

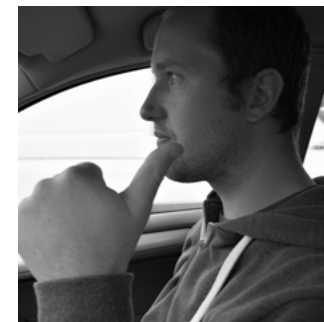
Spisovatelka, bloggerka, od každého něco. Má červený diplom z filozofie (ne, nikdy ho „nevyužila“). Pije litry čaje a nebrání se hroznové šťávě pro dospělé a ginu s tonikem. Je nezdravě posedlá adaptací *Na Větrné hůrce* na BBC (s Tomem Hardym v roli Heathcliffa, což je důkaz, že sny se plní). Sjíždí Facebook. Hodně.

OTEC

James

Manžílek

Státní zaměstnanec par excellence, posedlý automobilovými pořady v televizi, pořádá maraton v konzumaci sušenek, jednou běžel skutečný maraton (Londýn, 2011), kde proklínal každou vteřinu. Rád se poflakuje po parku. Nesnáší žádosti, aby na sebe prozradil něco zajímavého. Na svatebních hostinách schválně prohazuje jmenovky na stolech, aby jeho žena seděla vedle lidí, které nezná. Pro svoji rodinu by udělal cokoli. Po všech stránkách terno.

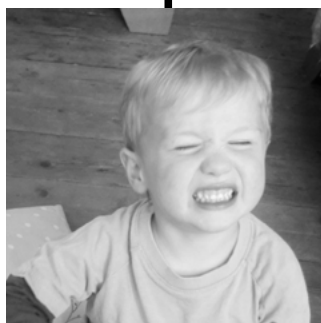

PRVOROZENÝ

Henry

Henry Pusík, Henners, Henrič

Miluje DarthVadera, Scoobyho a svou imaginární kámošku příšeru, které říká imaginární kámoška příšera. Má zaručeny valentýnky na celý život, protože v ten den má narozeniny. Miluje konverzaci o prdech a zadcích.

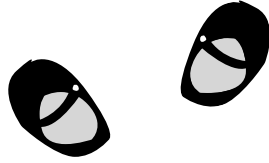
DRUHOROZENÝ

Jude

*Jude všemocný, Zrzeček,
Judátko*

Když to není jedlé, sní to. Když to je k jídlu, vyhodí to. Obývák je pro něj cvičák pro speciální jednotky. Jediný zrzek typu Rona Weasleyho v jinak blondaté rodině.

O mámině knize: Dopis mým chlapečkům

Henry a Jude,

mí úžasní chlapci, zlatíčka moje,

jestli přečtete tohle, velmi pravděpodobně se prokoušete celou touto knihou. Nevím, jak se cítit, když se noříte do mých nejhlubších myšlenek z let dávno minulých, ale asi tomu nešlo zabránit. Tak co už.

Jednu věc si musíme ujasnit hned zkraje: doufám, že tuto knihu čtete jako teenageři (a ne dřív), protože narazíte na slova, která doma neslyším ráda. Od začátku si myslím, že na papír patří slova tak, jak jsem je říkala v duchu i nahlas, aby mé vyprávění bylo autentičtější. A bohužel, někdy to první, co mi přijde na mysl, je „idiot“. Nebo „hovado“. To neznamená, že si tak můžete říkat. Ta slova jsou stále na černé listině a na to, abych vás poslala na hanbu, nejste nikdy moc staří.

Když jsem byla v pubertě, psala jsem si deníčky. Propiskou na papír. Je mi jasné, že budu vypadat jako vykopávka (to možná pro vás jsem i bez toho). Narodila jsem se totiž v jiném tisíciletí než vy a vyrostla jsem v devadesátých letech dvacátého století. Měli jsme Spice Girls, tamagoči, řasenku na vlasy a prázdné kazety, na které jsme nahrávali hitparády z rádia (připomeňte mi, abych vám ukázala, jak kazety vypadají). Nebudu vám prozrazovat, co v těch denících bylo, protože v době, kdy jsem vyšla školu, obsahovaly hlavně detaily z randění s vaším otcem po klubech (nešklebte se, spálila jsem je).

Psaní deníčků byl konec krátce poté, co jsem potkala vašeho otce. Sklony k psaní deníčkovým stylem se mi vrátily, když jste se narodili. Tentokrát jsem ale nepsala voňavým gelovým perem do bloků schovávaných pod polštářem, ale na blog. Než jsem si mohla uvědomit důsledky literárního striptýzu, už jsem to neměla ve svých rukou a blog si žil vlastním životem. Internet umí být děsivé místo.

Takže aby bylo jasno. Chci, abyste pochopili, proč jsem se o své mateřské roli vyjadřovala tak otevřeně. Musíte vědět, co se mi tehdy honilo hlavou, protože vy dva koblížci jste vždycky hráli hlavní roli.

Být mámou je sakra těžké.

Ať už tohle čtete v jakémkoli věku, já si určitě pořád budu myslet, že mateřství je fuška, ovšem ty první roky byly kapitola sama pro sebe. V těch nejtemnějších dnech totálního nedostatku spánku, kdy některý z vás vřeštěl, jsem byla strašně podrážděná a náš dům vypadal jako bojiště. Tehdy jsem si

chtěla přečíst o někom, kdo na tom byl stejně jako já a kdo by mě uchlácholil, že nejsem úplně magor. Potřebovala jsem někoho, kdo by mi řekl, že si nemusím ze samého zoufalství vypíchnout obě oči, protože se všechno spraví, a že je normální, když se věci občas podělají. Tohle jsem potřebovala slyšet, jenže všude jsem četla něco úplně jiného – prý se mám naučit nové spánkové techniky a mám si užívat každou vteřinu strávenou s miminkem. Aby toho nebylo málo, na konci těch rad byly všude vykřičníky. Vašemu děťátku jsou čtyři měsíce! Tento měsíc vás toho tolik čeká! Možná už přemýšlíte o příkrmech! (Nechtěla jsem přemýšlet o příkrmech, jediné, co jsem chtěla, byl šálek čaje, vyspat se a připadat si zase trochu jako mé staré já.)

Četla jsem blogy, kde bylo mateřství úžasné a zářivé – přesně takové, jaké jsem doufala, že bude. Všichni měli na sobě vánoční svetry se sobem, nikdo si nepodělal pyžamo skrz naskrz a všichni se neustále usmívali. Tyhle blogy mi fakt nepomáhaly.

Takže jsem se rozhodla, že začnu něco psát sama, a zrodil se můj blog. Příspěvek za příspěvkem jsem popisovala život mezi čtyřmi stěnami s batoletem jménem Henry; jak jsem čekala Judea, jak jsem s vámi chodila do dětských center nebo vůbec ven z domu, psala jsem o všem. Nic jsem nelakovala, spíš jsem často vyloženě skuhrala, jenže taková byla má tehdejší realita. Dá se říct, že ten blog byl mým novodobým deníčkem.

Nepsala jsem ho pro někoho, ale lidi ho začali číst. Nejdříve jen pár, pak několik stovek. Ze stovek se staly tisíce, a když

z nich byly miliony, došlo mi, že už to zdaleka není jako deníček pod polštářem v dětském pokojíčku.

Toto zjištění neprovázelo jen nadšení, ale i jedna velká pochybnost. Začala jsem si říkat, jestli je moudré odhalovat své rodičovské nedostatky. Pravda ale je, že jsem své skutečné myšlenky sdílet chtěla. Jenže jak přibývalo čtenářů, stále častěji jsem si říkala, jak ty myšlenky asi musejí vypadat černé na bílém, navíc když zůstanou na internetu navěky. Všichni se někdy zaobíráme myšlenkami, které bychom později nejraději vytěsnili. Občas proto, že nás děsí, jindy se za ně stydíme anebo je to veskrze trapas, který končí spalováním deníčků. Dost často jsou tyhle myšlenky fakt osobní a poslední věc, kterou bychom chtěli, je zvětšit je na tom děsném internetu. Co jsem to provedla?

Jenže časem jsem se začala vážněji zabývat komentáři, vzkazy, tweety a e-maily a došlo mi to. No to mě podržte, ten blog funguje.

„Díky vám si zase připadám normálně,“ psaly mi čtenářky.

„Rozesmála jste mě.“

„Mám týden blbec a tohle jsem potřebovala.“

„Díky vám jsem našla odvahu si přiznat, že si rozhodně neužívám každou vteřinu.“

Některé vzkazy od jiných matek (tatínků také nebylo málo) mě dohnaly k slzám. Svěřovaly se mi se svými životy, problémy s poporodní depresí a nikdy nekončícím pocitem viny a selhání a nakonec i přesvědčením, že jsou na to samy. „Myslela jsem, že jsem jediná, kdo to takto má,“ psaly mi.

Nejraději bych je všechny svolala na jedno místo, vzala do ruky megafon a zařvala do něj: „Nejste jediná!“ Tímto megafonem se staly mé pravidelné příspěvky na téma každodenního boje jménem mateřství. A nakonec toho bylo tolik, že si to vysloužilo i barevný přebal.

Jsem si jistá, že za mnoho let se k blogu a této knize vrátím a řeknu si: „Ženská, to tvoje věčné skuhrání!“ Stejně tak si ale uvědomím, jak rychle to uteklo a že jsem napsala i něco, co jsem si raději měla nechat pro sebe. Jenže tehdy to byla krutá realita a blog nemůžu spálit jako deníček z období puberty.

Možná jsem na vaši adresu občas pronesla něco nelichotivého, třeba prevíti nebo hajzlíci. Za to se omlouvám, ale to pochopíte, až jednou budete mít své vlastní prevíty a hajzlíky. Také jsem asi až moc nostalgicky vzpomínala na doby, kdy jsem veškerý čas věnovala práci, a nemohla jsem pochopit, proč není rodičovství plné duhy, obláček a cukrové vaty, proč mě nudí výlety do parku a mateřské skupiny – a hlavně proč si neužívám každou podělanou vteřinu.

Musím ale dodat, že spoustu okamžiků jsem si skutečně užívala. Společné rodinné chvíle. Tulení a čtení pohádek. Poznávání nových lidí a míst. Anebo i to, že vy dva a váš táta jste mě každý den něčím rozesmáli. Kéž bych vám mohla dát k přečtení upravenou a zjemněnou verzi vyprávění o vašem dětství, abyste si nemuseli přečíst, že máma často trousila nadávky a občas i brečela. Ráda bych byla jen zářící mámou ve svetru se sobem. Mrzí mě, jestli jsem vás zklamala.

Nebudu lhát – občas mě napadlo, že nejsem na mateřství stavěná. Vždycky jsem ale věděla, že vás nikdo nemiluje víc než já. Jste moji nádherní, srandovní magorci a já jsem neskutečně pyšná na to, že mám tak skvělou rodinu. Jsem hrdá matka. Ať už mě v životě čeká cokoli, vy dva jste mé vrcholné dílo a já už nikdy nic důležitějšího nezplodím.

Takže na nás, zlatíčka.

Šla bych pro vás do pekla a zpět.

Máma

Úvod: NeMáma jak vyšitá

Když jsem svého času přemýšlela nad tím, jaký bude život s dětmi, jen jsem si do toho svého aktuálního, bezdětného života v duchu domalovala pár krásných usměvavých malých lidiček s kudrnatými vlásky a marmeládou kolem pusy. Samozřejmě že jsem nebyla až tak naivní. Bylo mi jasné, že se spousta věcí změní. Méně spánku. Více plen. Méně vodek s džusem. Více procházek s kočárkem. Ale kromě toho, že nebudu chodit do práce, nevyhnutelně přijdu do styku s cizími sople/zvratky/výkaly a nutně budu muset pořídit dětské chodítko se zabudovaným telefonem, jsem žádné velké změny nečekala.

Nečekala jsem hurikán. Ale ani Katrinu nikdo nečekal, a stejně přišla.

Takže když hurikán Dítě v zimě roku 2012 udeřil, nebyla jsem připravená. Fyzicky a materiálně jsem byla vybavená dostatečně. Psychicky a emocionálně ani náhodou. Byla jsem jako domácí kutil, který má všechno nářadí, ale jinak netuší co a jak.

Pár lidí se mě ptalo, co bylo nejtěžší na tom prvním dětském hurikánu (a co je nejtěžší teď, když jsem hrdá majitelka dvou človíčků, z nichž jen jeden má ty vysněné kudrnaté vlásky). Dokázala bych mluvit hodiny a hodiny o spánkovém deficitu, batolecích záchvatech vzteku během nákupů v H&M, frustraci a nudě při sledování pořadů typu *Farmář hledá ženu*, u kterých jsem kojila věčně hladové dítě, i když to jediné, co jsem opravdu chtěla, byla sprcha.

Jistě, tyto radosti života byly samy o sobě zkouškou. Tou největší zkouškou však byly ty nekonečné pochyby.

Proč si neužívám každou vteřinu?

Neužívají si snad všechny ostatní matky každou vteřinu?

Je možné, že jsem celá nějak špatně nastavená, takže na to prostě nemám?

Představovala jsem si to všechno úplně jinak.

Při jednom kojení ve tři ráno jsem takhle zadala do Googlu „Chci zpátky svůj starý život“, abych vzápětí vymazala celou historii prohlížeče na svém telefonu. Styděla jsem se, protože ve skutečnosti jsem svůj starý život zpátky nechtěla. Ten svůj uzlíček štěstí jsem milovala a byla jsem strašně ráda, že jsme rodina. Jindy zase, třeba když jsem už počtvrté vstávala k dítěti, které si nazvracelo do postýlky, jsem se ptala sama sebe: „Co jsme to provedli?“ Dokonce byly i momenty, kdy jsem měla sklony řvát „Mám toho dost. *Toble je na hovno!*“ na manžela, z jehož výrazu ve tváři jsem

dodatečně poznala, že i on si to dobrodružství s dítětem v hlavní roli představoval úplně jinak.

Uběhlo pár let a stalo se něco neuvěřitelného – přestože ty magické okamžiky pořád ještě střídaly ty okamžiky méně magické. Pořád jsem o sobě pochybovala, ale už jsem nebyla skálopevně přesvědčená, že jsem v tom jediná. Už totiž nešlo ignorovat tu záplavu reakcí v diskuzích pod mými články o radostech a strastech rodičovství. Zezačátku se ještě daly spočítat, časem jich ale byly stovky a ze stovek tisíce. Dnes mi denně zaplavují e-mailovou schránku maily od rodičů, v nichž popisují své zkušenosti tolik podobné těm mým. I tito rodiče si vyčítají, že si neužívají každou vteřinu. Přitom oni by si to rádi užívali, jen kdyby to sakra nebylo tak hrozně těžké. Kdysi dávno jsem se ušklíbla, když přede mnou někdo prohlásil „rodičovství je nejtěžší práce na světě“. To ale bylo předtím, než jsem to sama žila, předtím, než jsem se dobrovolně rozhodla zkrátit mateřskou a vrátit se do práce aspoň na půl úvazku, protože jsem už prostě nemohla být s dítětem celý den doma.

Název mého blogu si lidé často vykládají mylně. Být „máma“ pro mě nikdy neznamenalo negativum. Máma, to zní úžasně přirozeně, šťastně a že je lehké být rodičem: všechno to, co jsem chtěla být. A proto jsem svůj blog pojmenovala *NeMáma*, protože tak jsem se tehdy cítila: trochu jako podvodník, někdo, kdo nepatří do klubu. Ovšem to, že jsem o tom psala a pak četla komentáře ostatních rodičů „já taky“, bylo úžasné a motivovalo mě to k tomu, abych v tom pokračovala (jak v psaní, tak v mateřství, protože jsem pak měla další dítě).

Tato kniha je určena všem rodičům, kteří mi psali, i všem ostatním. Mámám, tátům*, macechám, otčímům, pěstounům, babičkám, dědečkům a vůbec všem lidem, kteří vychovávají malé dítě. Musím zdůraznit, že to nemá být manuál pro rodiče. Jestli hledáte návod, jak uspat dítě těsně před začátkem *Prostřena* nebo kdy přejít na kašičky, hledejte v knihkupectví tituly s dlouhatánskými názvy typu „Jak vychovat dítě, aby z něj nebyl úplný trouba“.

Tato kniha vám neodpoví na otázky, jak být rodičem, co nakupovat a jak by se měl správný rodič cítit. Doufám, že vám hlavně ukáže, že ať už jsou vaše pocity jakékoli, můžete vsadit svoji roční mateřskou na to, že nejste první ani poslední, kdo se takto cítil. Takže tady to máte: můj upřímný a necenzurovaný pohled na tři roky, kde na začátku bylo dětí nula a na konci dvě. Očekávání versus realita. Emocionální pozitiva na straně jedné a negativa zastoupená třeba lovením hovínka z vany holou rukou na straně druhé. Výčet všeho, co jsem kdy chtěla najít na internetu, když jsem ve tři v noci zoufale sjížděla mateřská fóra. Hrozně se teď snažím vyhnout tomu, abych použila slovo „cesta“ v souvislosti s rodičovstvím, protože nemám ráda, když lidi hořekují nad prokletými cestami, na které se sami vydali. Ale svým způsobem to cesta je. Takže jdeme.

* Tátové jsou vítáni, i když je musím varovat, že budu rozebírat blokové mlékovody a vagíny.

Když si vzpomenu, jak jsem si představovala svoji roli matky a ženy v domácnosti ještě v době, kdy jsem děti neměla, vidím růžolící holčičky v šatičkách jako z padesátek, jak si způsobně hrají, zatímco já opodál s kamarádkou upíjím kávu a jím čerstvě upečené muffiny. No a pak se zasměju a setru tu nudli, kterou si dítě utřelo do mých legín.

Lara, Chorley

Část první

Co jsme to provedli?

„Noční kojení je něco mimořádného.
A když říkám mimořádného,
myslím tím opruz.“

Jen my dva

Dovolte mi nastolit scénu před dítětem. Je rok 2009.

Beru vás do roku 2009, protože tohle je rok, který mě a Jamese „bez dítěte“ asi nejlépe vystihuje. Koupili jsme si první dům a měli jsme dospělou, seriózní práci. James pracoval ve státní správě, jako už několikrát předtím, a já jsem byla čerstvě povýšena do funkce manažerky vztahů se zákazníky v leasingové firmě. To v praxi znamenalo, že jsem objížděla farmáře, kteří měli zemědělskou techniku na leasing. A *zatraceně* jsem to milovala.

Tvrdě jsme dělali a celkem tvrdě jsme taky pařili. Občas jsme chodili domů ve dvě ráno, v ruce kebab, a byla z nás cítit vodka. Ale když se nad tím zpětně zamyslím, měli jsme pařit ještě víc. (Občas smutním nad tím, že jsme nejeli na rave party na Ibiza. Ne že bych tehdy toužila válet se v umělé pění na tanečním parketu, ale bylo fajn vědět, že *kdybych chtěla, mohla bych.*) Jak málo jsem si vážila svobody, kterou jsme tehdy měli!

Po náročném pracovním týdnu jsme trávili víkendy s dovezenou pizzou, několika láhvemi vína a plechovkami piva. Občas jsme vyrazili na procházku po pláži nebo výstavu a čaj s mlékem.

Hodně jsme se váleli na pohovce, pili čaj, jedli sušenky a sledovali Eurosport. „Domácí práce“ zahrnovaly vyluxovat auto (což jsme mohli dělat v klidu a třeba u toho i poslouchat rádio), nakoupit (kupovali jsme to, na co jsme měli chuť, a tehdy, když jsme na to měli chuť) a uklidit byt, což zabralo půl hodinky a zahrnovalo roztrždit hromadu pracovního oblečení a uklidit už tak celkem uklizený obývací.

Život byl fajn. Byli jsme šťastní. Měli jsme to *pod kontrolou*.

Rok nato jsme do toho praštili a pomaloučku, polehoučku jsme se začali pouštět do vážných věcí. Po jednom rozhovoru o dětských pokojích a garáži na další auto jsme udělali další krok: pořídili jsme si kocoura z útulku jménem Floyd, z kterého jsme si tak trochu udělali naše děťátko.

Ano, zcela logicky byl v našem životě očekáván další level.

Už si přesně nepamatuji, kdy přesně k *tomu* rozhovoru na téma dítě došlo. Rozhodně si ale pamatuji na vzájemnou dohodu, že vysadím antikoncepci „a necháme tomu volný průběh“. Paradoxně o nějakém volném průběhu nemůže být ani řeč. Ve chvíli, kdy se přestanete snažit NEotěhotnět, snažíte se otěhotnět, tak jakýpak volný průběh. Nevím, kam jsme spěchali. Rozhodně mi netikaly biologické hodiny, protože mi tehdy bylo jen třiatdvacet. Na rozmnožování jsme měli všechnen čas světa, ale nějaký instinkt v nás nám říkal, že je *vhodná doba*. Sice jsme měli jen pár měsíců od svatby, ale spolu jsme byli už dlouhých sedm let. Premiéru jsme si odbyli, když mi bylo jen *šestnáct* – v klubu v průmyslové čtvrti (romantika jak z pohádky, vím...).

Zničehonic jsem začala mít radar na děti v kočárcích i těhotné matky v autobuse. Pořád mě sice bavila práce a chutnalo mi víno i jídlo z dovážky, ale více než cokoli jiného jsem chtěla být mámou.

Čekala jsem, že to přijde brzy.

Nepřišlo to brzy.

Deset měsíců jsme hráli hru, ve které mojí rolí bylo přijít za Jamesem a říct: „Můžeš vypnout ten *Top Gear* a přijít do ložnice? Asi mám ovulaci.“ Jenže pak nás nadšení začínalo opouštět, protože není snadné do toho obden bušit z povinnosti a zvedat nohy do vzduchu (tím myslím sebe, protože James ani jednou nemusel ležet deset minut s nohama nahoře, aby přelstil gravitaci).

Pak jsme ale najednou museli řešit spoustu věcí. Prodáváli jsme dům a kupovali nový – ten s dětským pokojem navíc a větší garáží. Žili jsme dočasně v chaosu, protože jsme měli jen pár týdnů volna na to, abychom všechno sbalili, přestěhovali a odjeli na týdenní dovolenou na Kos, kterou jsem rezervovala ještě v době, kdy jsme o žádném stěhování nevěděli. Pořád jsme ještě měli skoro celý život v krabicích, ale už jsme byli sbalení na dovolenou a chystali se na letiště v Cardiffu.

Zatímco se mi napouštěla vana (abych provedla dovolenkovou chloupkovou očistu), čekala jsem v ložnici, když se mě zmocnil ten neodbytný a tolik známý pocit, že se mi blíží menzes. Bolavé nohy, tupá bolest v podbříšku... Nebudu se asi pouštět do detailního rozboru svého menstruačního cyklu – už tak o mně budete po dočtení této knihy vědět skoro všechno. Řeknu ale tolik, že jsem nikdy neměla pravidelnou menstruaci. Kvůli tomu

nám také doktoři říkali, že budeme mít větší problémy s počítím. Tím spíš bylo rozumné na týdenní dovolenou v bikinách přibírat tampony.

Už ani nevím, jestli se tento neodbytný pocit nějak lišil od předchozích neodbytných pocitů, anebo jestli jsem jen chtěla ujistit sama sebe, že se na dovolené nemusím držet zpátky a můžu klidně vypít tolik řeckého ouza, kolik sama vážím. Něco mi říkalo, ať si dojdou do komody pro těhotenský test a vyčurám se na něj. Zavolala jsem na Jamese do přízemí: „Myslím, že to za chvíli dostanu, ale raději jsem si udělala test. Chci vědět, jestli můžu pít víno.“

James za mnou přišel nahoru. To už jsem byla úplně nahá, protože jsem se chystala vlézt do vany. Držela jsem ten test, jako by to byla kouzelná hůlka, která plní přání. „Tak co?“ zeptal se James.

„Dvě čárky. To znamená, že jsem v tom. Kurva.“

„Kurva,“ udělal mi James ozvěnu. „Víš to jistě? Udělej si ještě jeden.“

„Nemůžu, už se mi nechce čurat.“

Vlezla jsem si do vany a snažila se nějak v hlavě zpracovat tu novinku, zatímco se James do mě snažil nalít aspoň dva litry vody, abych měla z čeho si ten další test udělat. Nakonec jsem si udělala ještě dva testy.

Jeden test může být falešný poplach.

Dva testy pořád ještě nic neznamenají.

Ale tři testy, to už je nezpochybnitelná pravda, že *jsem v očekávání.*

No to mě podržte, já v sobě nosím dítě. Dítě, které hned vezmeme na dovolenou na Kos. Jak se vzápětí ukázalo, do nejhoršího hotelu, s nejhorší pláží a nejhorším jídlem, jaké jsme kdy spolu zažili. Na náladě by nám normálně nepřidalo, že náš plán B byla vila v Toskánsku a že to vlastně bylo naposledy, co si dovolenou neužíváme jen ve dvou.

Naše malé tajemství tu dovolenou, která byla dost na pytel (řekla jsem vám, jak moc na pytel byla? Cítím potřebu tenhle bod vypíchnout, protože to byl James, kdo odřekl vilu v Toskánsku s tím, že ušetříme), zachránilo. Zářili jsme jako sluníčka. Budeme rodiče.

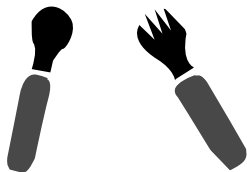
Podle chytré aplikace, kterou jsme si stáhli do telefonu ještě po cestě na letiště, jsem v tu chvíli byla v sedmém týdnu. Absence menstruace nás nijak nevarovala, protože to nebylo nic neobvyklého, a žádné další symptomy se nepřidaly. Takže jsem pila rulandské jako dosud a neužívala kyselinu listovou, jak se má. Tento nedostatek jsem chtěla napravit hned po našem návratu vypleněním regálu s vitaminovými doplňky v místní lékárně.

A tak jsme v tom příšerném hotelu vybírali jména, plánovali dětský pokojíček a přesvědčovali sami sebe, že bychom se tou naší malou brambůrkou neměli nechat unést, dokud si nebudeme absolutně jisti. Ale v praxi se nám to nedařilo. To zjištění, že jsem poprvé těhotná, bylo úžasné. Svým způsobem to bylo děsivé, ale hlavně úžasné.

Nikdy nezapomenu na naše opálené a rozjasněné obličejy v autě na cestě z letiště domů. Cpali jsme se sendviči a gumovými medvídky koupenými u benzínky a dmuli se pýchou nad naším

malým tajemstvím. Bylo nám jasné, že se nám co nevidět změní život.

Jak jsme tak do sebe ládovali jednoho medvídka za druhým, neměli jsme ve skutečnosti ani tušení, co přijde.

Tak co, už celá zářím?

Jak víte, tohle píšu z pozice pyšné, byť už trochu umořené majitelky dvou dětí. To znamená, že jsem osmnáct měsíců svého života věnovala výrobě malých lidí. (Jde o celkové číslo, samozřejmě. Ani zdaleka se neblížím době těhotenství slonů afrických, což je 640 dnů. Kdybych byla jako slonice, nikdy bych to nezvládla. Jen si to představte: tak dlouho snášet tlak na pánevní dno a muset vydržet bez ginu?!) No ale i tak – osmnáct měsíců je asi pět procent mého dosavadního života. Když se mě lidé ptají, jak jsem těhotenství prožívala, mám pro ně univerzální a prakticky nevinnou odpověď: „Byl to trochu opruz.“

Vážně jsem se snažila si to užít. Hlavně jsem si ale namlouvala, že bych si to užít měla, protože těhotenství je přece požehnání a spousta párů se snaží marně nebo o dítě přijdou. Vždycky jsem věděla, že otěhotnět, donosit a v termínu porodit dvě zdravé děti je obrovské štěstí pro celou rodinu.

Byly věci, které jsem si na těhotenství *opravdu* užívala. Hlavně všechna ta malá poprvé. První kopnutí nebo když jsem během vyšetření na ultrazvuku poprvé uslyšela bít srdíčko. Vybírání jména

(to byla legrace jen zkraje; když jsme se naivně svěřili přátelům a rodině, nebrali si servítky a řekli nám velmi upřímně, co si o našich variantách myslí); návštěvy předporodních kurzů spolu s Jamesem (kde jsme se neúspěšně snažili chovat jako dospělí, když nám na panence předváděli, co se děje v rozhodující chvíli v porodních cestách); nakupování dětských oblečků; malování dětského pokoje, kde jsem si zarámovala svůj oblíbený citát, abych dodala stěnám trochu moudrosti.

Byla jsem pyšná na své tělo za jeho schopnost nechat uvnitř růst človíčka – dvakrát!

Ale abych si užívala *všechno*? Ani náhodou!

Ze všeho nejdříve vás přestane bavit zvracení do záchodové mísy po každé večeři. Pokaždé, když jsem vyšla schody nebo se jen převalila v posteli z levého boku na pravý, jsem měla co dělat, abych se stihla dovalit na záchod, protože můj močový měchýř se zmenšil na velikost mince. Posledních šest týdnů druhého těhotenství jsem spala (nebo spíš nespala) v nepohodlné pozici na gauči a sledovala reprízu seriálu *Akta X*. A jakoby těhotenská inkontinence a zažívací problémy nestačily, měla jsem plné zuby těch profláknutých lidových moudr, pověr a jiných hovadin, které se na mě valily ze všech stran.

„Jestli je ti tak špatně, tak to bude určitě holka.“ To nám to ale vyšlo, že.

„První dítě se nikdy nenarodí v termínu.“ Bylo přesně načas.

„Protože se první narodilo v termínu, druhé se narodí dřív.“ Sedm dnů jsem přenášela.

„Už podle břicha poznám, že to bude cvalík.“ Henry vážil přesně 3 kila.

Ale ze všeho nejvíc mě štvalo to, že jsem zažívala deziluzi z té velké těhotenské legendy, která pravila, že bych měla ZÁŘIT!

Nezářila jsem ani omylem.

Nevzdávala jsem to a čekala, že se to zlomí. Věřila jsem té legendě a těšila jsem se, až začnu zářit. Jen to chtělo nějak přechkat první trimestr, kdy vypadám spíš tlustá, ale pořád ještě ne až tak docela těhotná. Pak už to bude pohodička, přesně jak všichni slibují: kvalitní vlasy, nádherná pleť a krásné břicho vystavované ve stylových těhotenských šatech. Stal se z toho vtípek na pokračování. Jen místo dětského „už tam budem?“ moje „tak co, už zářím?“.

Já jsem *sakra* nikdy nezářila!

Místo toho jsem zvracela, potila se a byla permanentně unavená. Pleť jsem měla šedou a samý pupínek. Kdepak anglická růž, spíš teenager po opici. Těšila jsem se na úhledné břicho pod vzorovanými šaty. Mojí realitou ale bylo něco, co vypadalo spíš jako pneumatika ženy bojující s nadváhou, která jako by se rozlezla i na ruce. A brady. Bylo jich víc. V mnoha ohledech se mi moje těhotenská tělesná schránka i líbila – pokaždé jsem přibrala kolem osmnácti kilogramů. Je velmi osvobozující, když si můžete říct: „K čertu s tím, další kousek dortu mi přece nic neudělá.“

Ale prostě jsem nezářila. Přitom jsem ale pár zářících matek v květovaných šatech potkala, takže vím, že možné to je. Jen se to nestalo během oněch pěti procent mého života, co jsem byla v tom. (Ne, nezahořkla jsem *úplně!*)

Rozhodně ale můžu potvrdit dvě věci (řekněme spíš výstřednosti), které se o těhotenství vykládají a které spousta lidí zavrhuje jako výmysly. Vím to, protože jsem je zažila.

Tou první bylo hnízdění.

V mém případě je tento termín trochu zavádějící, asi proto, že vyvolává představu uklízení, zdobení a piplání. Hnízdění v mém podání nebylo ani tak o uklízení, jako spíše o dezinfekci. Všechn prach, špína a pachy musely z domu a nahrazovaly je všudypřítomné vůně Cifu a Pronta.

Čisticích prostředků a jejich vůně jsem se nemohla nabažit. Znáte tu reklamu na Cillit Bang, kde ten chlapík vycídí sprchu a nakonec deklamuje „A špína je pryč“? V jednu chvíli to bylo moje soft porno. V tom nejhorším stadiu posedlosti čištěním (když jsem čekala Judea, bylo to horší) jsem byla schopná drhnout pracovní desku v kuchyni třikrát denně, a to bylo asi to nejobyčejnější z mých čisticích aktivit. Pucovala jsem i okrasné lišty, dezinfikovala vnitřky skříněk a odsunovala jsem lednici od stěny, abych to mohla za ní vytřít. Umývala jsem i dveře a stěny. Jednou dokonce vnější stěny našeho domu a okna v přízemí, zatímco okna v prvním patře jsem dala za úkol tchánovi, abych využila situace. Zrovna totiž stál na žebříku v příhodné výšce, protože čistil okapy. I James to schytl – toho jsem dvakrát během jednoho týdne požádala, aby odsunul televizní stůl od stěny, protože jsem neutřela pořádně všechn prach už napoprvé a neměla bych klid, dokud bych nezlikvidovala poslední zrníčko prachu.

Nikdo se neodvážil mi odporovat, protože jsem byla v osmém měsíci a protože viděli můj šílený pohled kombinovaný

s odhodláním. Báli se totiž, že bych byla schopná sama na ten žebřík vylézt anebo posunovat tu obrovskou televizi vlastními silami. Báli se oprávněně. Zpětně vzato, těm situacím nechyběl komediální element, ale tehdy opravdu nebylo jednoduché se mnou vyjít. Jednou v pátek večer jsem zastavila film v půlce a sundala potahy z gauče i polštářů, abych je okamžitě hodila do pračky. Nemůžete přece přivést dítě do domu s nevypranými potahy! Jindy zase dal James do mé právě vyčištěné ledničky nedojedené lasagne, které trošilinku ukáply z talíře ven. Můj psychický záchvat jsme později pojmenovali jako „Velká lasagnová aféra“, protože jsem půl hodiny brečela, abych pak lednici znovu vyčistila. Chudák James.

Ted už se mi to mluví, když vím, že brečet nad skvrnou od lasagni v lednici bylo iracionální a směšné. Tehdy mi to ale dávalo smysl. Potřebovala jsem naléhavě a instinktivně čistit hnízdo. Teprve několik týdnů po porodu jsem konečně mohla v Tesco projít uličkou s čisticími prostředky, aniž bych nasávala tu citrusovou vůni. (Aby bylo jasno, ten chlapík z reklamy na CillitBang už mě nerajcuje.)

Tou druhou těhotenskou výstředností, která mě také zasáhla, jsou samozřejmě *chutě*. Během prvního těhotenství to tak hrozné nebylo, když nepočítám McChicken Menu, které si ale zhusta dopřávám celý život. Jenže ve druhé polovině druhého těhotenství se u mě rozvinula posedlost ledem. Nemyslím ledové nápoje nebo nanuky, ale *kostky ledu*.

Vylupovala jsem je z tvořítka v mrazáku rovnou do pusy a chroupala je jako buráky v čokoládě. Jen co jsem jedno tvořítko

celé spotřebovala, hned jsem do něj nalila novou vodu a dala zamrazit, abych vždycky měla dostatečnou zásobu. Pokud bych ji neměla, znamenalo by to katastrofu. Chroupání ledu prý signalizuje nedostatek železa a u těhotných matek je běžné. Byla jsem schopná těch kostek spořádat i padesát denně a dodnes přesně nevím proč. Jen vím, že to bylo ujeté. Stačí na to pomyslet a bolí mě zuby. Takže asi není divu, když svá těhotenství popíšu jako přinejmenším zajímavé dobrodružství.

(A svým způsobem požehnání.)

(A taky trošku opruz.)

Když jsem byla těhotná, šla jsem poprvé do známého velkoobchodu s hračkami. Jak jsem vcházela, zaslechla jsem rozhovor rodiny, která zrovna vycházela:

– „Já chci Mimoně.“

– „Žádnýho Mimoně nedostaneš.“

– „Ale já *chci* Mimoně. Béééééé.“

– „Vždyť jsi ani nevěděl, co to je, dokud jsme tam nevlezli.“

– „Tohle ti nikdy neodpustím.“

Marie, Exeter

Vždyť tlačím!

Porody mě fascinují. I když jsem v šestnácti prošla lehkým traumatem, když jsem v jednom filmu zhlédla hodně naturalistický porod, stala jsem se později velkou fanynkou reality show *Čtyři v tom* a nemohla jsem se už dočkat, až budu mít svůj vlastní porodní příběh. A taky jsem se těšila na to, až budu moci říci sbohem nekonečnému čištění, zvracení a chroupání kostek ledu.

Porod je přechodový rituál a cesta k mateřství, ne? A je jedno, jak dítě na svět přijde (jestli střešním oknem, nebo po skluzavce), je to bod, odkud získáte přístup do Klubu. Nemohla jsem se dočkat svého symbolického odznáčku s nápisem „porodila jsem“. Už jsem se těšila, až ho budu pyšně nosit do skupin matek s dětmi a tam si vyměňovat uznané pokyvování hlavou s jinými matkami, které daly život malým (a občas trochu větším) človíčkům.

Teď už mám dva příběhy porodu, které můžu sdílet, takže když se mě dnes někdo zeptá „Jaký byl porod?“ nebo „Bylo to vážně tak děsné?“, upřímně odpovídám: „To záleží na tom, na který se ptáte.“ Přijde mi totiž, že moje dvě děti nemohla porodit ta samá žena.

Kdybych tuto kapitolu psala krátce po narození Henryho, byla by veskrze pozitivní. Kdyby to bylo po narození Judea, byla by hodně krátká (pravděpodobně jen: „No do prdele!“). Takže mám dilema, co v této kapitole psát. Jak to mám podat, když ani sama nevím, jestli jsem své pocity vůbec pochopila. Takže to vezmu postupně a budu se snažit si vzpomenout, jak jsem je prožívala.

Narození Henryho

Po falešném poplachu přesně na den, který nám vypočítali jako termín (13. února), mi porodní bolesti začaly symbolicky na Valentýna. Zezačátku to bylo v klidu. James monitoroval moje kontrakce pomocí aplikace, kterou si stáhl do iPhoneu, zatímco já jsem seděla na gymnastickém míči u televize. Dokola jsme řešili, jestli mám sbaleno všechno, co budu v porodnici potřebovat. Tu tašku jsem mimochodem vybalila a zase sbalila aspoň desetkrát jen proto, že jsem se na internetu dočetla, že budu potřebovat dvě balení vložek, a to se mi nezdálo. Nakonec došlo i na „představení“, což zní jako zábava (u které jsem měla chuť vstát a tleskat), kdyby to nebylo poněkud nechutné. Pro jistotu jsem k tomu přizvala Jamese, který si to celkem pochopitelně taky nijak neužil. Netrvalo ani hodinu a praskla mi voda. Jako z učebnice.

Učebnicová situace ale netrvala dlouho. Začala jsem silně zvracet, na což James zareagoval v první řadě tak, že mě přesměroval, abych zvracela jinam než na nové pohovky. Dočkal se

nenávistného pohledu, protože ho potahy zajímaly víc, než že ze mě každou chvíli vyjde tříkilové dítě. Aby toho vzrušení nebylo málo, při pohledu na barvu toho, co ze mě vycházelo už teď, mi došlo, že něco není v pořádku.

„Myslím, že si ze mě udělalo nočník – o něčem takovém se zmínili v kurzu!“

Takže když jsme se dobatolili k naší pečlivě vybrané porodní asistentce, ani jsem nebyla překvapená, že nás poslali rovnou do nemocnice.

Tou špinavou vizitkou děťátka to totiž neskončilo. Tlak mi vyletěl do výšin a po první prohlídce měli doktoři jasno: preeklampsie.

A sakra.

Preeklampsie je vážná věc, což vysvětluje, proč jsem byla v ordinaci obklopena důležitými lidmi s permanentně svraštěným obočím. Když pomínu stále silnější a častější kontrakce, kvůli kterým už jsem ani s Jamesem nemohla vesele rozebírat výběr svých nemocničních pamlsků, které ale byly v jeho tašce, musím říct, že mi bylo *docela* fajn. Bylo to snesitelnější, než jsem čekala. Po několika bezbolestných hodinách (díky bohu za epidurál) a jednom mylném přesvědčení, že se mi chce na velkou, přišel Henry na svět bez velkého povyku okolo. Kdybych byla jednou z účinkujících v *Čtyři v tom*, byla bych na sebe pyšná.

„Byla jsi skvělá, zlato,“ řekl mi James. To tedy ano. Nepodělala jsem se (obrazně i doslova) a zvědavým přátelům jsem pak mohla tvrdit: „Ale jo, dalo se to.“

Narození Judea

Dva roky a sedm měsíců nato jsem začala rodit podruhé a stalo se ze mě totální monstrum. Pokud by mi snad po prvním porodu dali cenu za statečnost a vyrovnanost, po tom druhém bych ji musela s potupou vrátit. Byla jsem přesně jako *ta* ženská v *Čtyři v tom*, na kterou se díváte v televizi u čaje a sušenek a říkáte si: „Sakra, ženská, vzpamatuj se!“

Nevěděla jsem, kde jsem a čím jsem.

Těžko říct, kdy se to zvrhlo, protože na rozdíl od prvního porodu jsem z medicínského hlediska byla *v pořádku*. Tlak byl v normálu, stejně jako všechno ostatní a všichni v porodnici byli v klidu. Všichni – až na mě.

Nebyla jsem připravená na porodní komplikace, protože jsem se nechala přesvědčit tou povídačkou na téma „druhé dítě jde vždycky snadněji“. Ani na vteřinu jsem nezaváhala, že to zvládnou, což byl velký omyl. Judeův porod trval dvakrát tak dlouho a provázely ho podstatně větší bolesti. Ta klidná a vyrovnaná žena, která porodila dítě číslo jedna, se k porodu dítěte číslo dvě nedostavila. Poslala za sebe jednovaječné dvojče, které je bohužel tak trochu magor.

Pamatujete na Jamesovo „byla jsi skvělá, zlato“ po prvním porodu? Tak tuhle pochvalu totálně vymazal svým hodnocením Judeova narození: „Nic podobného jsem nikdy neviděl. Totální psychouš.“

Během porodních bolestí jsem střídala stavy hysterie a pasivní odevzdanosti. Naložila jsem se do porodního bazénku

v očekávání klidného porodu, abych ani ne o hodinu později za velkých vln a šplouchání lezla nevděčně ven a požadovala „*něco, co funguje*“. Když se James odvážil k poznámce, že bych tam možná měla ještě chvíli zůstat, zuřivě jsem mu odsekla, že „potřebuju něco víc než jen blbou velkou vanu“.

Dostala jsem malinko dýchnout. Byla jsem pak trochu malátná, ale nestačilo to. Chtěla jsem epidurál, ale rozmluvili mi ho. Úžasná a neskutečně trpělivá porodní asistentka (myslím, že se jmenovala Trish, tak jí tak budeme říkat) mi vysvětlila, že dítě by se mohlo narodit už za hodinu, maximálně dvě. Epidurál by celý proces zpomalil a navíc bych úplně zbytečně musela druhý den zůstat v nemocnici. James s tím souhlasil – podle všeho se skutečně blížila hodina H a náš chlapec se měl co nevidět narodit.

Konečně začal zabírat diamorfin. Po dvou dávkách jsem byla ospalá a netečná. To už jsem byla vzhůru čtyřiaadvacet hodin a byla jsem tak utahaná, že jsem usínala (vsedě) mezi kontrakcemi a sténala jako zraněné zvíře. Z Jamesova vyprávění vím, že jsem na několik hodin přestala úplně komunikovat a jen jsem se tam pohupovala vsedě na posteli a civěla na něj a Trish. To jako fakt? (Na svoji obranu musím říct, že jsem se vážně bála, že mě ty bolesti zabijí a že by to vlastně bylo vysvobození. Jestli jste někdy použili termín „iracionální“, jak byste říkali tomuhle?) Mezitím mi začaly slábnout kontrakce, jak se mi snižovala hladina cukru v krvi. Potřebovala jsem sladký nápoj. Odmítla jsem ho.

Pak nastala porodní vzpoura. Když jsem byla otevřená asi na deset centimetrů, rozhodla jsem se pro nejnesmyslnější stávku v mém životě – a odmítla tlačit.

„Chci epidurál,“ zařvala jsem, i když nebylo na koho. Každopádně by se tento požadavek setkal s nepochopením, protože tato varianta pominula asi před pěti centimetry.

„Chci císaře!“

„Chci umřít!“

Tak nějak.

Všichni si začali dělat starosti, a dokonce i Trish musela vyměnit laskavost za přísnost. James tvrdí, že jsem pak jen předstírala, že tlačím, a doprovázela to vrčením „vždyť *tlačím*“, i když i on poznal, že ne. Nakonec jsem ale nechala předstírání a po třech hodinách bolesti, kdy má člověk dojem, že se snaží ze sebe dostat dělovou kouli, Jude konečně přišel na svět.

Taková úleva.

Pamatuji si, jak jsem ho chovala zabaleného do ručníku. Byl roztomilý a předpisově růžový (a vůbec si nedělal hlavu se svojí paličatou matkou, která mu tedy zrovna nepomáhala přijít na svět). Byla jsem nadšená, že to mám za sebou.

Pak si ale placenta postavila hlavu.

Dopr... Ani jsem netušila, že je něco takového vůbec možné. Když rodí ženy ve filmech, nikdy se to nestává, no ne? A vůbec, kde je placenta u těch filmových porodů? Nikdy jsem v *Pohotovosti* neviděla ženu, kolem které by po porodu pobíhal lékařský tým s injekcí, aby pak sestra na tácu odnesla něco, co vypadá jako rejnok s povrchem těla připomínajícím vnitřní orgány. A už vůbec jsem neviděla, že by se zasekla placenta. Jenže při mé smůle ta moje ano. Zvažovali, že mě vezmou na sál, ale nakonec se jednomu lékaři povedlo to, s čím marně bojovalo několik jeho

kolegů před ním. Nebudu se pouštět do detailů. Podle Jamese to, co viděl, bylo „brutální“, takže si asi obrázek uděláte sami.

Tím to skutečně skončilo. Dostali jsme čaj a toasty a dívali se na náš uzlíček štěstí v postýlce. To jsme ještě neměli jméno (měla jsem vybráno „Wilf“). Ještě jedna horká sprcha, ještě pár debat na téma, jaká to byla hrůza, a mohli jsme jet domů. Byli jsme čtyři.

Zpětně jsem se nad tím chaosem okolo Judeova porodu zasmála. („Byla to noční můra, ta nezlomná placenta, to mi věřte.“) Popravdě řečeno mě ale totálně zmohl a dodnes jsem se spíše snažila na něj nemyslet. V určitém smyslu mě připravil o všechno pozitivní z prvního porodu, což je škoda. Na *Čtyři v tom* se už nedívám, ale kdybych se dívala, už bych neměla potřebu profackovat ty hysterické matky. Teď už je chápu, prostě jen nevěděly, co dělat.

Hodně jsem přemýšlela nad tím, co bych udělala jinak, kdybych měla třetí dítě (Jamesi, klid, to je hypotetická situace, asi jako výhra v loterii), a dospěla jsem k následujícím scénářům.

Za prvé bych si zjistila co nejvíce informací k porodu v hypnóze. Hodně jsem o něm slyšela i četla. Zdá se, že tam jde hlavně o to, aby matka získala sebevědomí a měla vše pod kontrolou (což rozhodně nebyl můj případ u porodu číslo dvě). Asi není náhoda, že jak celebrity, tak „obyčejné“ matky na porod v hypnóze pějí ódy. Pokud bych měla třetí dítě, dala bych tomu šanci. Za zkoušku nic nedám.

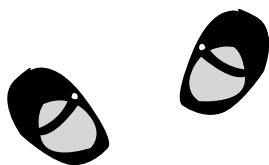
Za druhé bych důrazněji trvala na epidurálu. Každý centimetr mého těla žadonil o pomoc a já jsem tehdy litovala, že jsem

ho nedostala. Je mi jasné, že přirozený porod má spoustu výhod. Já jsem ale nakonec dospěla k závěru, že bych dala přednost všem těm lékům. Nestydím se to přiznat. Rodička bez epidurálu stejně nedostane cenu Matka roku, takže kdybych znovu otěhotněla, nechala bych si píchnout epidurál už ve chvíli, kdy bych držela ten pozitivní těhotenský test v ruce. No jo, dělám si srandu (tak trochu...).

Slyšela jsem a četla spoustu příběhů z porodního sálu, od traumatických a děsivých císařů na poslední chvíli až po překotné porody na parkovištích před nemocnicí. Čím více jich čtu, tím je mi jasnější, že každý porod je úplně jiný a každá žena úplně jiná. A nejen to, některé ženy jsou v tu chvíli úplně jiné než obvykle. Včetně mě.

Jeden z důvodů, proč nechci moc myslet na Judeovo narození, je, myslím, stud. Rodit nahá na všech čtyřech, když je vám všechno vidět, je jedna věc. Ale rodit nahá na všech čtyřech a křičet přitom nadávky na celé kolo je věc druhá. Chci si myslet, že porodní asistentky to všechno už viděly a slyšely mnohokrát, takže takové menší mentální zhroucení asi nestojí za řeč.

Každopádně, Trish, pokud to tady čteš, omlouvám se ti za to skučení a plácání přes ruku pokaždé, když jsi chtěla zkontrolovat tlukot srdce děťátka. Vlastně se vůbec omlouvám, že jsem byla takový pošuk. A chci ti poděkovat, že ses nad to povznela a pomohla mi při porodu krásného malého chlapečka, abych ho mohla vzít domů za tím mým druhým krásným a už ne tak malým chlapečkem. Děláš skvělou a výjimečnou práci. Palec nahoru všem porodním asistentkám!

Přece nemůže mít pořád hlad!

Nemyslím si, že se dá připravit na noční kojení. A popravdě řečeno, ono se nedá připravit ani na to denní (už během několika hodin po odchodu z porodnice jsem zjistila krutou pravdu o tom, že můj denní režim bude odteď určovat mléko). No ale to noční kojení, to je něco mimořádného. A když říkám mimořádného, myslím opruz. Když na to došlo poprvé, snažila jsem přesvědčit sama sebe, že budu sice odvařená, ale že si přece budu moci dáchnout někdy přes den. Je evidentní, že jsem neměla tušení, co přijde. Tady totiž nejde jen o nedostatek spánku jako takový, vy totiž musíte ty frustrující úkoly splnit několikrát za noc, aniž byste se vůbec vyspaly. Kojení, přebalování, blinkání následované úklidem a výměnou povlečení, další přebalování... Když jsem takhle jednou uprostřed noci kojila, hleděla jsem netečně na strop a říkala si, jestli je možné umřít na totální vyčerpání. Dospěla jsem k závěru, že jestli ano, přišel můj čas. Jako by mě právě spánek celé ty roky udržoval v normálním psychickém stavu a držel

mé číhající labilní já na uzdě, protože bych přísahala, že spánkový deficit vyvolal Hyda v mém Jekyllovi. Jak já bych spala! Nikdy jsem nechápala povzdechy typu: „Za to a to bych dal svoji pravou ruku.“ Teď už jsem to nejen chápala, ale za možnost pořádně se vyspat bych k té ruce přidala i nohu.

Ve snaze maximalizovat naše snahy vyspat se aspoň čtyři hodiny v kuse (odkdy jsou čtyři hodiny „pořádný“ spánek? *Odkdy?!*) jsme s Jamesem začali pouštět uklidňující bílý šum. Nejdřív jsme si stáhli celé album bílého šumu z iTunes. Byl to „rokec“. Zoufalá doba si žádá zoufalé činy, a tak když to nepomáhalo, dovolili jsme, aby nás okouzly zázračné dětské produkty na Amazonu, a pořídili jsme uspávacího plyšového medvěda s hrajícím čumákem. Mělo to výhodu – medvěd spal v posteli mezi námi, a když byla hrozba probuzení dítěte největší, dostal ránu do čumáku a začal hrát. Kdo ví, jak se to stalo, ale v té době se naším domem vždycky před usnutím nesl zvuk zapnutého fénu nebo šumění vln. Dokonce jsme v noci během přebalování dobrovolně vedli o hudbě konverzace tohoto typu: „Dej tam skladbu číslo dvě, ta se mi líbí, je to déšť v tropickém pralese.“ V této fázi už jsme nevěděli, která bije.

Člověk se modlí za to, aby se to srovnalo, a ono se to taky obvykle srovná. Většinou pak noční kojení vydržíte díky pěti zoufalým a pitomým fázím.